

למרות שרק חלק קטן, רפו ידיהם מן התורה, אלה שפלט אותם הענן, מכל מקום, יצא הקצף על כולם. וזהו שאמר לו משה ליהושע: בָּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים וְיָצֵא הַלָּחֶם בְּעִמְלֶק – צא מן הענן כדי להכניס את אלה שפלט אותם הענן, לאחד את בני ישראל שוב, מכוח סוד הערבות, שכל אחד חייב לדאוג שלא ידח מפניו נדה.

חכם נתן עמינדב יונה קאסטו, הי"ד, רב העיר פירנצה, זכרון לנתן מתוך 'החכם היומי'. הילולתו ביום י"א שבט תש"ה (1992)

עם ישראל עובר אחת מן השעות הנוראות ביותר בתולדותיו. דווקא בשעה זו, עלינו לחזק את קשר האחים שבינינו. עלינו להחיל את תחושת האחוה, המשתמעת מתפילתנו היום, בראש ובראשונה בתוך הגרעין המצומצם שלנו. רק אם נהיה ערבים זה לזה, אם ניטיב זה עם זה, נוכל לעמוד אל מול הרשע השואף לחסלנו.

חכם נתן עמינדב יונה קאסטו, הי"ד, רב העיר פירנצה, זכרון לנתן מתוך 'החכם היומי'. ציון הילולתו ביום י"א שבט תש"ה (1945).

רָחַל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ – מתי רחל מבכה? כשהיא יודעת שהם בְּנֵיהָ – בלשון רבים, ואינם באחדות אחת. זהו: כִּי אֵינָנוּ – כלומר אינם בבחינת וְיָחַן שֵׁם יִשְׂרָאֵל נֶגְדַּ הַהָר – אז בוכה.

חכם שמעון חיררי, מחכמי תל אביב, ושמה לבו מתוך 'החכם היומי'. הילולתו ביום י"ט אדר תשע"ו (2015).

אֵיכָה יִשְׁבֶּה בְּדָד – הסיבה שגרמזה להם, שכל אחד ישב לעצמו בנפרד, ולא היו בחבורה אחת. ולזה אמר: וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל – שציווה אותם להיות קהילה אחת.

חכם שאול שלי מקיקץ, מחכמי העיר שלומי, בית שם מתוך 'החכם היומי'. הילולתו ביום י"ט כסליו תש"ל (1969).

כל זמן שהאדם בתוך הכלל – מתחזק על ידי הכלל, אך כשמעמידים אותו לבד יש סכנה.

חכם יהושע מזרחי, מחכמי תל אביב, אהל יהושע מתוך 'החכם היומי'. הילולתו ביום כ"ג שבט תשל"ט (1979).

יום ז' באדר כָּל יִשְׂרָאֵל חֲכָמִים

עכשיו יותר מתמיד
כל ישראל חכמים.

לימוד מתוך אהבת ישראל

סכנה

כל זמן שיש בנו שנאת חנם אין תיקון. והאָבֵן גְּדֹלָה עַל פִּי הַבָּאָר – שעוון שנאת חנם הוא הגורם שלא הועיל לימוד תורה.

חכם מרדכי סיבוני, מחכמי מרכש, פרשת מרדכי מתוך 'החכם היומי'. הילולתו ביום י"א אדר תרצ"ב (1932)

אל תעצמו מפניהם – שוודאי תנצחום, אם יהיה ביניהם מידת האחדות, ולזה סיים: לא ירפך ולא יעִנְבְךָ – בלשון יחיד, לרמזו שינצחום על ידי האחדות הגמורה.

חכם שלום אביצור, מחכמי עמק הסוס, מרוקו, נתיבות שלום מתוך 'החכם היומי'. הילולתו ביום י"ב כסליו תשי"ז (1956).

ע"י האחדות אין שום אומה יכולה לשלוט בישראל.

חכם מסעד מדאר, מחכמי גרבה, מנוחה מתוך 'החכם היומי'. הילולתו ביום ה' אלול תשי"ט (1959).

שיהיו לאחדים, כאיש אחד חברים, וכל אחד אוהב חברו כגופו, ופקח עיניך וראה מה שאירע להם מקדם, שלא בא עליהם להילחם בם, אלא על חילוק ופירוד לבבות, וכמו שרמזו המפרשים: וַיָּבֹא עִמְלֶק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרַפְיָדָם – קרא בה בפרידים, שהיו נפרדים וחלק ליבם.

חכם יהודה אלבז, מחכמי צפרו, שבות יהודה מתוך 'החכם היומי'. הילולתו ביום ט"ו שבט תר"ז (1847).

יִעֲנֶכֶּה ה' בְּיוֹם צָרָה – הצורה הקדושה. שמחמת הגזרות הקשות, ניטל מישראל צורה הקדושה, או יִשְׁגָבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב – היינו שם ישראל, שהם מגבירים עלינו להתכנות בשם ישראל, עד שאפילו הפושעים יתכנו בשם ישראל, שם זה מגן עלינו. שאף על פי שהטא ישראל הוא, ופירש רש"י הואיל שנושא שם קדושתו עליו. ועל ידי שהם מגדירים ומציינים אותנו להיות ניכר שמבני ישראל אנו, מזה עצמו יבוא עזרתנו וישועתנו.

חכם יששכר שלמה בן יצחק טייכטאל, הי"ד, מחכמי סלובקיה, אם הבנים שמחה. הילולתו ביום י"ג שבט תש"ה (1945).

הן בעוון פירוד הלבבות ושנאת איש ברעהו כלה הכל, שכשם שלמטה הם נפרדים איש מרעהו, גם למעלה הם מתקוטטים ומקטרגים זה עם זה ומונעים השפעה מלהוריד, כי כן נא לשון בקשה, אוהבי ורעי, איש בְּאָחִיהוּ יִדְבֶקוּ, והיו לְבָשָׂר אֶחָד, וכל אחד יחשוב את חברו כאילו הוא חלק מגופו ממש, ובכן וודאי יתמלא על חברו רחמים בראות בצרת נפשו.

חכם שלמה חכים, מחכמי איזמיר, כסא שלמה מתוך 'החכם היומי'. הילולתו ביום י"ט סיוון תקצ"ח (1838).